Lietas Nr.C13057814
578/14

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2014.gada 11.decembrī

Dobeles rajona tiesa
tiesnese I.Kovaļova,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 24.septembrī prasītāja /pers. A/, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", cēlusi Dobeles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitu /pers. C/ uzturam 96 EUR mēnesī un /pers. D/ uzturam 80 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteikto un palielinoties minimālajai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru palielināt proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram, noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Prasības pieteikumā prasītāja cita starpā norāda, ka 2003.gada 21.jūnijā Dobeles rajona Auru pagasta dzimtsarakstu nodaļā starp /pers. A/ un /pers. B/ noslēgta laulība. Laulības laikā ar atbildētāju prasītājai /datums/dzimusi meita /pers. C/ un 2010.gada 2.martā dzimusi meita /pers. D/. No 2012.gada sākuma bērni atrodas tikai prasītājas aprūpē un apgādībā, jo no tā laika atbildētājs uzturlīdzekļus bērnu uzturam nesniedz vispār, bērnu apgādībā un aprūpē nepiedalās, tādēļ vēlas no atbildētāja piedzīt uzturlīdzekļus.

2014.gada 22.oktobrī tiesā saņemts /pers. B/ rakstveida paskaidrojums par prasību, kurā norādīts, ka atbildētājs prasību atzīst daļēji – atzīst uzturlīdzekļu izmaksas /pers. C/ uzturam 96 EUR apmērā un /pers. D/ uzturam 80 EUR apmērā. Neatzīst, ka kopš 2012.gada bērni atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā, par bērniem rūpējas regulāri, pērk bērniem mantas, pārtiku, piedalās bērnu audzināšanā un izglītošanā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2014.gada 30.oktobrī ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītājas norādīto dzīvesvietas adresi un atbildētāja deklarēto dzīvesvietu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Prasības pieteikumam pievienotās dzimšanas apliecību kopijas apstiprina, ka /pers. C/ dzimusi /datums/un /pers. D/ dzimusi /datums/, kuru vecāki norādīti /pers. B/ un /pers. A/.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.*

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piektās daļas noteikumiem *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" *katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: līdz septiņu gadu vecumam 25 % apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēnešalga no 2014.gada 1.janvāra sastāda 320 *euro*.

/pers. C/ ir sasniegusi 11 gadu vecumu un /pers. D/ – 4 gadu vecumu un attiecīgi minimālo uzturlīdzekļu apmēru 11 gadu vecus bērnam ir 96 EUR mēnesī un 4 gadus vecam – 80 EUR mēnesī.

No /pers. B/ paskaidrojuma redzams, ka atbildētājs prasību atzīst daļēji, piekrīt meitas /pers.C/ uzturam maksāt 96 *euro* mēnesī un meitas /pers.D/ uzturam maksāt 80 *euro* mēnesī, bet neatzīst, ka bērni atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā no 2012.gada, jo par meitām rūpējas regulāri, pērk bērniem mantas, pārtiku, piedalās bērnu audzināšanā un izglītošanā.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, *ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse*. Līdz ar to tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, ka prasītāja īsteno bērnu ikdienas aprūpi un uzraudzību, ka atbildētājam kā bērnu tēvam ir jāpiedalās bērnu uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi. Tāpat tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums

nodrošināt katram savam bērnam.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. C/ uzturam 96 *euro* apmērā mēnesī un meitas /pers. D/ uzturam 80 *euro* apmērā mēnesī, bet ne mazāk par iepriekš norādītajos Ministru kabineta noteikumos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Ievērojot to, ka vecāku (prasītājas) aizgādība pār bērnu beidzas ar bērna pilngadības sasniegšanu (Civillikuma 219.pants), pēc kuras bērns pats iegūst pilnīgu tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu prasītājai bērna uzturam piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja, ceļot prasību, bija atbrīvota no tiesas izdevumu nomaksas valsts ienākumos, tādēļ saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tie būtu piedzenami no atbildētāja.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām un sastāda 316,80 EUR (96 EUR x 12 = 1152 EUR + 80 EUR x 12 = 1152 EUR + 960 EUR = 2112 EUR x 15% = 316,80 EUR). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu sastāda 6,28 EUR apmērā.

2014.gada 23.oktobrī tiesā saņemts /pers. B/ iesniegums, kurā lūgts atbrīvot atbildētāju pilnībā vai daļēji no valsts nodevas nomaksas, jo viņa vienīgie ienākumi ir darba alga 440 EUR un apgādībā ir divi nepilngadīgi bērni.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, ņemot vērā, ka atbildētāja apgādībā ir divi nepilngadīgi bērni, ņemot vērā viņa ienākumus, kurus apliecina Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 23.oktobra izziņa Nr.8.37-30/360, no kuras izriet, ka /pers. B/ ienākumi laika periodā no 2014.gada 1.janvāra līdz 2014.gada 30.septembrim ir 3968,94 EUR apmērā, tiesa atzīst, ka no noteiktās valsts nodevas samaksas atbildētājs ir daļēji atbrīvojams, nosakot, ka /pers. B/ lietā maksājama valsts nodeva 110 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,28 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedumā nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 193., 204.[1] pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu un 250.[25] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 96 EUR (deviņdesmit seši *euro*) mēnesī, sākot no 2014.gada 24. septembra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 80 EUR (astoņdesmit *euro*) mēnesī, sākot no 2014.gada 24. septembra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna septiņu gadu vecumam, bet no septiņu gadu vecuma - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Atbrīvot /pers.B/, personas kods /personas kods/, no valsts nodevas 206,80 EUR apmērā samaksas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus – valsts nodevu 110 EUR (viens simts desmit *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,28 EUR (seši *euro*, 28 centi).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt daļā par tiesas izdevumu piedziņu sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Noteikt, ka labprātīgas sprieduma izpildes termiņā valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu apstiprinoši dokumenti iesniedzami Dobeles rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2014.gada 11.decembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova